

Collegebericht

Collegevergadering: 24 mei 2022

Zaaknummer : 1039597
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : A.C. Nienhuis
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Collegebericht: stand van zaken opvang Oekraïense vluchtelingen in Heemstede

Aanleiding

De ontwikkelingen rondom de stroom vluchtelingen uit Oekraïne volgen elkaar snel op. Door middel van een collegebericht wordt de raad geïnformeerd over de laatste stand van zaken met betrekking tot de opvang van Oekraïners in Heemstede. Voor meer actuele informatie over de opvang van Oekraïners en over lokale initiatieven, verwijst het college u naar de sociale kanalen en de website van de gemeente.

Algemeen

Op 24 februari begon de grootschalige aanval van Rusland op Oekraïne. De grove aantasting van de internationale rechtsorde door Rusland raakt ons allemaal. Het is een ernstige aanval op vrijheid, democratie en mensenrechten in de wereld. Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne heeft een grote vluchtelingenstroom op gang gebracht. Het is nog niet te voorzien hoe groot de stroom naar Nederland zal zijn, maar de verwachting is dat het om vele tienduizenden vluchtelingen zal gaan. Ook de gemeente Heemstede wil steun bieden aan de Oekraïners die door oorlog uit eigen land zijn ontheemd. De gemeente neemt hierin haar verantwoordelijkheid en werkt zoveel mogelijk samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om op korte termijn opvang te bieden voor Oekraïners in Heemstede. Daarnaast heeft de gemeente een taak in het stroomlijnen van lokale initiatieven, het coördineren van vrijwilligers en het inrichten van een communicatiestructuur. De komst van mogelijk grote groepen Oekraïense vluchtelingen komt bovenop al bestaande tekorten aan opvangplekken voor statushouders uit andere landen. Ook dit is een belangrijke opdracht die voor de gemeente onverkort blijft staan. Hieronder leest u de gebeurtenissen van de afgelopen weken.

Gemeentelijke Opvang Oekraïne (GOO) in Heemstede

De gemeenten in Kennemerland staan voor de gezamenlijke opdracht om op korte termijn minimaal 3000 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen te realiseren. Op dit moment verblijven er in Kennemerland 1771 vluchtelingen in gemeentelijke opvanglocaties (GOO). Ook de gemeente Heemstede draagt hieraan bij en is hard aan de slag op korte termijn minimaal 150 vluchtelingen uit Oekraïne op te kunnen vangen. Daarmee voldoen we aan ons aandeel in de regionale opgave. In Heemstede worden op dit moment 59 vluchtelingen opgevangen in het pand op de Kerklaan. Deze aantallen zijn exclusief vluchtelingen die in particuliere opvang verblijven. Regionaal worden relatief veel vluchtelingen opgevangen in hotels in Haarlemmermeer. Met de zomer voor de deur moeten deze ruim 1200 vluchtelingen een ander onderdak krijgen en doorstromen, een grote opgave voor de regio.

De komende periode wordt het aantal beschikbare plekken in de gemeentelijke opvanglocaties in Heemstede uitgebreid. De verwachte realisatie van 150 bedden op de locaties Kerklaan, Glipperweg en in de noodwoningen betreft tijdelijke crisis-

en noodopvang voor de duur van minimaal 6 en maximaal 9 maanden. Het is niet te voorspellen hoe de oorlog in Oekraïne en de vluchtelingenstroom zich gaat ontwikkelen. Om voor de opgevangen vluchtelingen in Heemstede ook na deze 9 maanden een plek te kunnen bieden, is de gemeente gestart met een het kijken naar andere locaties voor mogelijk semipermanente opvang voor de duur langer dan 9 maanden. Hierbij wordt rekening gehouden met de gevolgen voor omgeving en omwonenden, maar ook met andere belangrijke opgaven zoals een locatie voor statushouders, het Integraal Huisvestingsplan (IHP), wonen (en zorg). Hieronder een korte stand van zaken met betrekking tot de opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen in Heemstede.

Tijdelijke crisis- en noodopvang in pand Kerklaan 61

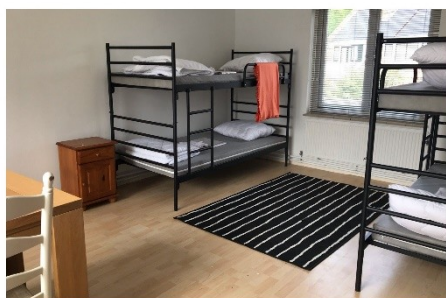
In het voormalig politiebureau op Kerklaan 61 zijn voor ongeveer 65 vluchtelingen opvangplekken gerealiseerd. Dit aantal is hoger dan vooraf gedacht, onder andere vanwege de hoeveelheid kinderen die hier verblijven. Op dit moment verblijven er in totaal 59 personen. Dit is een gemengde groep van alleenstaanden, gezinnen en mensen uit derde landen (die op het moment van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne verbleven). In de afgelopen weken zijn de sanitaire voorzieningen op de locatie in orde gebracht en is de extra doucheruimte buiten verwijderd.

Locatiemanagement door RIBW/KAM

Op de locatie is begeleiding aanwezig van onder andere een locatiemanager, coördinatoren, vrijwilligers en receptie/toezicht. Bij het openen van de locatie zijn deze rollen voor een groot deel vervuld door medewerkers van de gemeente. Dit was vanwege de opstartfase op dat moment noodzakelijk. Inmiddels draait alles goed op de locatie, worden bewoners steeds zelfredzamer en kan de ervaring uit de eerste weken worden meegenomen bij het opstarten van de nieuwe locaties. Daarbij heeft de gemeente het locatiemanagement kunnen overdragen aan het RIBW/KAM (Regionale instelling voor Beschermd Wonen Kennemerland/ Amstelland en de Meerlanden). In opdracht van de gemeente zorgt het RIBW voor begeleiding op de locatie en werkt hierbij nauw samen met onder andere WIJ Heemstede. Het RIBW zal ook ingezet worden voor de begeleiding op de andere opvanglocaties in Heemstede: op de Glipperweg en bij de noodwoningen bij de Kohnstammlaan en Sportparklaan. Om dit zo goed mogelijk te organiseren blijft de inzet van vrijwilligers zeer nodig en gewenst. Vrijwilligers kunnen zich aanmelden bij het vrijwilligerspunt van WIJ Heemstede op [heimstede.wehelpen.nl](https://www.heimstede.wehelpen.nl).

Tijdelijke crisis- en noodopvang aan de Glipperweg 57

De werkzaamheden in pand Glipperweg 57 zijn gereed. Op deze locatie is plek voor ongeveer 24 vluchtelingen verdeeld over 6 kamers van 4 personen.

De kamers en gemeenschappelijke ruimte zijn in gereedheid gebracht, mede met behulp van bewoners van de Kerklaan.

De inrichting is mogelijk gemaakt door kringloopwinkel de Snuffelmug en dankzij donaties van inwoners.

Per vrijdag 20 mei is de locatie gereed om de eerste vluchtelingen te kunnen ontvangen. Daaraan vooraf is op

Collegebericht

Collegevergadering: 24 mei 2022

donderdag 19 mei een kijkmiddag georganiseerd voor omwonenden om de locatie van binnen te komen bekijken. Daar zijn rond de 20 bewoners op af gekomen.

Tijdelijke crisis- en noodopvang in noodwoningen: Kohnstamm- & Sportparklaan
Naast de inzet van locaties Kerklaan 61 en Glipperweg 57 voor tijdelijke crisis- en noodopvang, heeft de gemeente 30 noodwoningen aangekocht voor de opvang van ongeveer 60 vluchtelingen. De noodwoningen worden tijdelijk geplaatst op de parkeerterreinen aan de Kohnstamm- & Sportparklaan (8 noodwoningen) en de Sportparklaan (22 noodwoningen). De noodwoningen komen hier voor maximaal 9 maanden te staan. Daarna zorgt de gemeente voor vervangende opvanglocatie(s) waar de vluchtelingen voor een langere periode kunnen verblijven.

Voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan is voor beide locaties een omgevingsvergunningaanvraag ingediend voor maximaal 9 maanden. In verband met de spoedsituatie zal meteen na het indienen van de aanvraag worden gestart met het plaatsen van de noodwoningen. Nadat de Ontwerp-omgevingsvergunning ter inzage is gelegd, kunnen zienswijzen worden ingediend. Als de Omgevingsvergunning is verleend, start de reguliere bezwaarprocedure.

Inmiddels zijn de eerste 14 noodwoningen geplaatst op het parkeerterrein aan de Sportparklaan. De rest volgt in de komende weken, waarin ook nutsvoorzieningen en riolering worden aangelegd. Een deel van het terrein zal door de plaatsing van de noodwoningen tijdelijk niet beschikbaar zijn voor parkeren. Als alternatief wordt met borden naar het parkeerterrein van het Oude Slot verwezen. De plaatsing van de noodwoningen op het parkeerterrein aan de Kohnstamm- & Sportparklaan start begin juni. Uit onderzoek blijkt er voor deze locatie voldoende alternatieve parkeerruimte te zijn in de wijk. Naar verwachting zijn de noodwoningen op beide locaties half juni gereed en ingericht om de eerste vluchtelingen te kunnen ontvangen.

Voor omwonenden wordt voor beide locaties een kijkmiddag georganiseerd, waarop omwonenden gelegenheid krijgen de woningen te komen bekijken en om zich als vrijwilliger aan te melden, omdat alle hulp nodig en gewenst is. Daarnaast komt er voor beide locaties een vast aanspreekpunt waar omwonenden terecht kunnen met vragen.

Overige locaties

Naast de locaties waar de gemeente mee aan de slag is, wordt gekeken naar locaties die mogelijk later en daarmee semipermanent (voor tenminste 2 jaar) ingezet kunnen worden. Inwoners, bedrijven en instellingen zoals kerken en eigenaren van landgoederen, zijn gevraagd zich te melden als zij in het bezit zijn van panden of gronden die hiervoor ingezet kunnen worden. Op de [website van de gemeente](#) kan men zich hiervoor aanmelden.

Particuliere Opvang Oekraïne (POO)

Er zijn ook inwoners in Heemstede die bereid zijn in hun eigen huis onderdak te bieden aan Oekraïners. Tot nu toe hebben zich 72 Oekraïense vluchtelingen op 27 particuliere adressen ingeschreven bij de gemeente. Inmiddels zien we dit teruglopen naar 61 vluchtelingen. De terugloop komt omdat een aantal gastgezinnen het niet meer volhoudt, ondanks geboden ondersteuning. Daarmee

Collegebericht

Collegevergadering: 24 mei 2022

verschuiven deze vluchtelingen naar de gemeentelijke opvang in de regio en wanneer mogelijk in Heemstede zelf.

In heel regio Kennemerland worden in totaal 1302 Oekraïners opgevangen bij particulieren. Dit is een groot aantal in vergelijking met andere regio's in Nederland. Vluchtelingen die worden opgevangen door particulieren worden niet meegerekend in de taakstelling die het kabinet aan de regio's heeft gegeven. Meer informatie over het aanmelden als gasthuishouden voor vluchtelingen uit Oekraïne is te vinden op de [website van de gemeente](#).

Regionaal coördinatiepunt en registratie per gemeente

Oekraïense vluchtelingen die onderdak zoeken kunnen contact opnemen met het regionale coördinatiepunt (tel. 023-5115550; oekrainevragen@haarlem.nl). Op basis van beschikbare plekken en type opvanglocaties worden zij vervolgens aan één van de regiogemeenten toegewezen. Daarna is het belangrijk dat zij zich bij de gemeente van vestiging inschrijven in de Basisregistratie Personen (BRP). Ook in het geval dat Oekraïners bij een gastgezin of andere particuliere opvang verblijven, is het belangrijk dat zij zich inschrijven om in aanmerking te komen voor leefgeld, toegang tot de gezondheidszorg en onderwijs. Na inschrijving ontvangt men een BSN nummer, waarmee onder andere toeleiding kan plaatsvinden naar werk. Om te kunnen werken dient men ook in het bezit te zijn van een bankrekeningnummer. Voor personen die geen biometrische paspoort hebben is het op dit moment nog niet mogelijk om een bankrekening te openen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft hier aandacht voor gevraagd bij de Vereniging van Nederlandse Banken.

Oekraïners in Heemstede moeten zich laten inschrijven bij de publieksbalie van de gemeente. Hiervoor kan een afspraak worden gemaakt op heemstede.nl. Er wordt rekening gehouden met mogelijk oplopende wachttijden ten aanzien van de BRP registratie, zowel in Heemstede als in de regio. Er wordt samen naar oplossingen gezocht om de gemiddelde wachttijd naar beneden te brengen.

Communicatie en participatie

Op de sociale kanalen en de [website van de gemeente](#) wordt de informatie met betrekking tot de opvang van Oekraïense vluchtelingen in Heemstede regelmatig geactualiseerd. Naast informatie over lokale initiatieven, de leefgeldregeling en opvanglocaties, is er ook informatie in verschillende talen voor de vluchtelingen zelf en wordt de informatie voor inwoners die particuliere opvang bieden verder aangevuld. Daarnaast is er een apart e-mailadres ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen en initiatieven: oekraine@heemstede.nl.

Brieven naar omwonenden

Omwonenden van de gemeentelijke opvanglocaties op de Kerklaan, Glipperweg, Kohnstammlaan en Sportparklaan, worden per brief op de hoogte gebracht van de meest belangrijke ontwikkelingen op de locaties bij hun in de buurt. Daarnaast wordt voor iedere locatie een kijkmiddag georganiseerd waarop omwonenden uitgenodigd worden te komen kijken, maar bijvoorbeeld ook om zich te kunnen aanmelden als vrijwilliger. Voor iedere locatie komt een vast aanspreekpunt waar omwonenden terecht kunnen met vragen.

Koffiemoment Plein 1

Collegebericht

Collegevergadering: 24 mei 2022

Op Plein 1 vindt iedere werkdag (maandag t/m vrijdag) tussen 10.00-12.00 uur een koffiemoment plaats. Oekraïners en gastgezinnen kunnen hier terecht met vragen, maar ook om elkaar te ontmoeten en samen koffie te drinken. Tijdens dit moment zijn tolken, vrijwilligers, medewerkers van WIJ Heemstede en van de gemeente aanwezig om informatie te delen en nieuwkomers de weg te wijzen.

Oekraïne Nieuwsbrief

Om alle inwoners zo goed mogelijk van informatie te voorzien rondom het verblijf van Oekraïners in Heemstede, is er een algemene nieuwsbrief opgesteld. In de nieuwsbrief wordt actuele informatie gedeeld over onderwerpen zoals leefgeld, opvanglocaties, en belangrijke informatie voor gasthuishouders. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan op de [website van de gemeente](#). De nieuwsbrief wordt per e-mail verstuurd.

Onderwijs

In overleg met de regiogemeenten en de schoolbesturen zijn afspraken gemaakt over het te volgen onderwijs voor kinderen uit Oekraïne. Voor kinderen tussen de 12 en 17 jaar is afgesproken dat zij zich kunnen aanmelden bij de Internationale Schakelklas (ISK). De ISK is op dinsdag 17 mei van start gegaan voor ongeveer 79 Oekraïense leerlingen uit de regio verdeeld over 4 groepen, waaronder ook 2 leerlingen die op dit moment in Heemstede verblijven. Onderwijs in de ISK is de hele week van 8.30-12.30 uur (net als de reguliere ISK). Opgemerkt wordt dat een groot deel van de Oekraïense kinderen uit deze leeftijdscategorie ervoor kiest om het schooljaar in Oekraïne af te maken via digitaal onderwijs, in plaats van aan te sluiten bij de ISK. Dit heeft onder andere te maken met de gedachte het nieuwe schooljaar in Oekraïne te beginnen. Voor kinderen van 6 tot 12 jaar is er de Internationale Taalklas ingezet. Tot en met de zomer kan dit een dag per week aangeboden worden. Vanwege het personeelstekort lukt het op dit moment niet om meerdaags onderwijs aan te bieden, in overleg met de schoolbesturen worden oplossingen gezocht hiervoor.

Taallessen

Sinds een paar weken is een vrijwilligersinitiatief gestart dat taallessen verzorgt voor Oekraïense vluchtelingen in Heemstede, zowel uit de gemeentelijke opvang en de particuliere opvang. Op maandag, woensdag en vrijdag worden Engelse en Nederlandse taallessen gegeven op de Kerklaan en op Plein1.

Leefgeld

Op basis van de Regeling 'opvang ontheemden Oekraïne' hebben gemeenten de taak leefgeld te verstrekken aan vluchtelingen uit Oekraïne. Inmiddels ontvangen in Heemstede 60 Oekraïners leefgeld (zowel uit particuliere als uit gemeentelijke opvang). De leefgeldregeling is voorlopig een tijdelijke regeling tot 1 juli 2022. In Heemstede wordt de regeling uitgevoerd door de Intergemeentelijke afdeling Sociale Zaken (IASZ). Mede vanwege wijzigingen door werk, verhuizing en nieuwe instroom, is dit een arbeidsintensieve klus.

Werk

Voor de toeleiding naar werk wordt nauw samengewerkt met het Werkgeversservicepunt Kennemerland en IJmond. Zij doen een intake en koppelen vluchtelingen aan werkgevers. Daarnaast zien we dat de gastgezinnen

Collegebericht

Collegevergadering: 24 mei 2022

het eigen netwerk inzetten om de vluchteling die zij onderdak bieden aan een baan te helpen.

Ambtelijke organisatie

Na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de grote vluchtelingenstroom die dit op gang heeft gebracht, heeft de gemeente in record tempo een crisisteam voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen opgestart. Daarnaast is nog een grote groep eigen medewerkers bijgesprongen om onder andere opvanglocaties in gereedheid te brengen, locatiemanagement te verzorgen, nieuwkomers wegwijs te maken en op te vangen, en op regionaal niveau te helpen bij de inschrijvingen in de BRP en het regionaal loket dat de plaatsing van vluchtelingen in de regio coördineert. Het is dankzij het harde werk en de samenwerking tussen (lokale) partners, vrijwilligers en eigen medewerkers dat deze eerste fase in de crisisaanpak goed is verlopen.

Het is niet te voorspellen hoe de toekomst eruit gaat zien. Voor nu rekenen wij er als gemeente op dat we voor de komende periode deze extra taak erbij hebben en dat dit langer duurt dan zes maanden. Dat betekent ook dat het van belang is structuur aan te brengen in de aanpak, zodat we het met zijn allen goed kunnen volhouden. Dit vraagt om het stellen van prioriteiten en het zorgen voor extra handen op plekken waar dit mogelijk is. Zo zijn er in dit kader voor het crisisteam een projectleider ruimte en een projectleider sociaal domein aangesteld om hierin te ondersteunen. Op deze en andere manieren werken we stap voor stap naar meer structuur toe, ondanks dat we niet kunnen voorzien welke situaties zich nog voor gaan doen. Vanuit het college en het MT wordt hier oog voor gehouden en voor het welzijn van onze eigen medewerkers. Daarnaast bewaken het college en het MT de balans tussen crisistaken en gemeentelijke taken die ondanks de crisis door moeten gaan.